

توسعه درون زای روستا و مهاجرت

علی اکبر ناظمی

دانشجوی کارشناسی ارشد توسعه روستایی دانشگاه عمران و توسعه همدان

anazemi35@yahoo.com

امروزه رشد جمعیت جوامع روستایی به دلیل شرایط جدید جهانی و شهری و صنعتی شدن، کفاف ظرفیت های جامعه را نمی کند و بسیاری از خدمات اجتماعی و امکانات زندگی و رفاهی تنها در شهر هاست که قابل دسترسی است. تنها دولت می بایست درازای عرضه نیروی کار از جوامع روستایی به جوامع شهری و حاشیه نشین، حداقل نیازهای اساسی و ضروری جوامع روستایی را تامین کند و نیز اشتغال را در این مناطق تامین تا بیکاری موجب مهاجرت بی رویه از روستا به شهر نگردد. یکی از سیاست های اساسی دولت ایران در توسعه روستایی تنوع بخشیدن به اقتصاد روستا، جلوگیری از مهاجرت بی رویه از مناطق روستایی به شهری و کاهش نابرابری های فضایی بین مناطق شهری و روستایی است، که این اهداف کلی در قالب برنامه ها و طرح هایی تدوین شده و در بخش های مختلف کشور به ویژه در نواحی روستایی در حال اجراست. صاحب نظران معتقدند استقرار کسب و کارهای کوچک روستایی با رویکرد استفاده از منابع محلی و نیروی کار ارزان، جذب و به کارگیری سرمایه های کوچک و غیره ضمن جذب نیروی کار مازاد کشاورزی موجب توزیع درآمد، کاهش بیکاری و فقر و مهاجرت های روستا شهری می گردد. بنابراین موضوع حمایت از صنایع کوچک روستایی و صنایع دستی در کنار توزیع عادلانه خدمات اقتصادی و اجتماعی در اولویت برنامه ریزان توسعه کشور قرار می گیرد. در این مقاله کوشش شده تا با روش اسنادی و کتابخانه ای با شناخت توسعه درون زا به افزایش ظرفیت های شغلی در مناطق روستایی و جلوگیری از مهاجرت پرداخته شود.

واژگان کلیدی: روستا، مهاجرت، توسعه درون زا، توسعه روستایی، صنایع کوچک روستایی